

O B S A H

- ⇒ Úvodník /Hajnovič Štefan/
- ⇒ Športové ozveny /Kyčerka Rudolf/
- ⇒ Voľby do orgánov samosprávnych krajov /Šišmičová Renáta/
- ⇒ Október-mesiac úcty k starším /PhDr.Grácová I., Mgr.Paučírová H./
- ⇒ Z prameňov našej histórie /PhDr.Grácová Irena/
- ⇒ Štrnastorák /Hajnovič Štefan/
- ⇒ Starosť alebo radosť /Hajnovič Štefan/
- ⇒ Gazdinky na slovíčko /Výborné rezne, Jesenné rezy/
- ⇒ Jubilanti - október, Uzavretie manželstva
- ⇒ Spomienka na zosnulých
- ⇒ Oznamy, Inzeráty

ÚVODNÍK

Číslo Kovarského mesačníka, ktoré práve držíte v rukách vás určite zaujalo nielen novou titulnou stranou, ale aj obsahom. Kovarský mesačník oslavuje pätnáste výročie svojho vzniku. Za toto obdobie sa stal pravidelným hosťom vo vašich domácnostiach. Od svojej prvej, možno povedať, historickej návštevy v októbri 1995 bol u vás 162 krát. Obzrime sa späť - na začiatok jeho vzniku. Všetko nové sa ťažko rodí a tak to bolo aj s Kovarským mesačníkom.

Prvému číslu predchádzali dlhé rozhovory s poslancami. Prevládal nezájem a obavy z neúspechu. V lete 1995, po viacerých rozhovoroch, súhlasil pracovať v redakčnej rade KM PaedDr. Peter Davidovič, ktorý bol poslancom obecného zastupiteľstva a predsedom komisie kultúry a športu. Oslovili sme

dalších, ktorí boli ochotní spolupracovať pri tvorbe nového časopisu. V auguste 1995 sa konala prvá schôdzka redakčnej rady v zložení: Peter Davidovič, Zdenka Bujnová, Jaroslav Bujna, Juraj Kovačik a Ľuboslava Somogyová. Redakčná rada zvolila za šéfredaktora PaedDr. Petra Davidoviča a bol prijatý názov KOVARSKÝ MESAČNÍK. Jeho prvé číslo vyšlo ešte v roku 1995. Napriek tomu, že chýbali skúsenosti z takejto práce, najdôležitejší krok bol hotový. Dokázali sme ako prvá obec v regióne vydávať vlastný časopis. Začali nás sprevádzať ťažkosti spojené s tlačou, grafikou a pod. Postupom času sa všetko vyriešilo a všetky problémy vystriedal pocit hrdosti v okamihu, keď ste prišli pýtať ešte jeden kovarský mesačník pre návštevu, ktorá ho odniesla domov ukázať známym. Dnes máme náš časopis na porovnateľnej úrovni s inými obecnými časopismi. Som rád, že čo deklarovala redakčná rada v 1. čísle sa dodržiava: „Kovarský mesačník bude podávať informácie o činnosti samosprávnych orgánov, športovej

a kultúrnej činnosti, spoločenská rubrika pobaví aj vo chvíľach oddychu“.

Náš jubilant za pätnásťročnú existenciu menil svoj obsah, farbu, menili sa redaktori ale nezmenilo sa jeho poslanie. Zostal verný svojej tradícii a kvalitatívne rástol. Pri tejto príležitosti chcem poďakovať PaedDr. Petrovi Davidovičovi za jeho prácu a pomoc pri jeho vzniku a tvorbe. Poďakovanie a prejav úcty patrí všetkým bývalým ako aj súčasným redaktorom za prácu pri jeho tvorbe. Služi ku cti starostkám, že Kovarský mesačník podporovali a zaslúžili sa o jeho finančné zabezpečenie. Oceňujem prístup starostky Mgr. Paučírovej, ktorá prisľúbila pomoc pri zabezpečovaní tlače vo farbe a zlepšovanie jeho dizajnu.

Je predpoklad, že náš Kovarský mesačník bude aj v budúcnosti meniť svoj obsah, počet výťažkov, dizajn, zmenia sa redaktori. Jedno je však dôležité, aby nezmenil svoje poslanie a zostal vaším zdrojom informácií o živote v obci v oblasti kultúry, športu a školstva, aby aj naďalej pravdivo informoval o činnosti spoločenských organizácií a orgánov samosprávy. Redakčná rada urobí všetko preto, aby časopis nezostarol a nezastal na jednom mieste, ale aby sa pre vás stal zdrojom poučení a inšpirácie, spoločníkom vo chvíľach oddychu, aby našiel trvalé miesto vo vašich domovoch.

Želám vám zdravie, spokojnosť a pohodu v spoločnosti Kovarského mesačníka.

*Štefan Hajnovič,
redaktor KM*

ŠPORTOVÉ OZVENY

VELKÉ RIPŇANY – KOVARCE

3 : 3 / 1 : 1 /

Na horúcej pôde v Ripňanoch podali hostia svoj najlepší výkon. Ani dvojkólové vedenie im však na víťazstvo nestačilo aj vďaka rozhodcovi, ktorý neodpískal v ich prospech jasný pokutový kop. Strelcami našich gólov boli nastarnúci Jančovič Miloš 2, a J. Jankovič.

Zostava: Ondruš – Kerek J., Grác, Krošlák, Mekyš M., Kutňanský, Jankovič, Kerek O., Macko, Jančovič M./otec/, Jančovič F. /syn/
Striedali: Kovačik J., Švec J.

KOVARCE – KAMANOVÁ

0 : 2 / 0 : 1 /

Slabý výkon domácich potrestali hostia s viacerými dorastencami v zostave dvoma gólmi a zaslúžene si odviezli domov 3 body.

Zostava: Vrbjar – Kerek J., Grác, Činčura, Kerek O., Kutňanský, Jankovič, Kovačik J., Macko, Jančovič M., Jančovič F.

Striedali: Švec, Krošlák, Gregor

VOZOKANY – KOVARCE

3 : 2 / 1 : 2 /

V sobotnajšom zápase hostia nestačili na posledný tím tabuľky, hoci dvakrát viedli po góloch Kereka J. z jedenástky a Kereka O., ktorý premenil samostatný nájazd. Domáci potrestali hostí za ich pasívny výkon v druhom polčase.

Zostava: Činčura – Mekyš Miloš, Grác, Kerek J., Kerek O., Kutňanský, Mekyš Miroslav, Kovačik J., Macko, Jankovič J., Jančovič F.

Striedal: Černo M.

KOVARCE – Krušovce

0 : 5 / 0 : 2 /

Za daždivého počasia boli hostia od začiatku lepším tímom. Už v 10-tej minúte sa ujali vedenia krásnou strelou. V 20 minúte si dali domáci nešťastný vlastný gól. V druhom polčase si domáci vypili kalich horkosť až do dna, keď inkasovali ešte trikrát.

Zostava: Vrbjar – Kerek J., Grác, Činčura, Kerek O., Kutňanský, Gerši, Mekýš, Macko, Jankovič J., Jančovič F.

Striedali: Ondruš, Belan

BOJNA „B“ – KOVARCE

7 : 0 / 2 : 0 /

Ani v nedeľu doobeda nám ruže nekvitli, výsledok hovorí sám za seba. Okrem debaklu sme prišli aj o vylúčeného J. Jankoviča, ktorý bude chýbať v derby proti Čeladincam.

Zostava: Černo M. – Mekýš Miloš, Grác, Kerek J., Kerej O., Kutňanský, Mekýš Miro, Jankovič, Gregor E., Kovačik J., Jančovič F.

Striedal: Hippik J.

D O R A S T

KOVARCE – Kamanová 6 : 0
góly: Kostolník M. 2, Gregor E., Pacalaj A., Prevuzňak P., Janči P.

KOVARCE – Ludanice 2 : 10
góly: Bujna R., Janči P.

Preseľany – KOVARCE 6 : 2
góly: Kostolník M., Gregor E.

KOVARCE – Oponice 1 : 1
gól: Bujna R.

Ž I A C I

KOVARCE – Preseľany 0 : 2
Hrušovany – KOVARCE 1 : 8
góly: L.Karcol 3, I.Kerek, M.Borovka, S.Polonský, O.Števanica, T.Karcol
Koniarovce – KOVARCE 12 : 0
Oponice – KOVARCE 4 : 1
gól: Karcol L.
KOVARCE – Solčany 1 : 1
gól: Karcol L.
Ludanice – KOVARCE 2 : 0

Rudolf Kyčerka, redaktor KM

VOĽBY DO ORGÁNOV SAMOSPRÁVNÝCH KRAJOV

Okrsková volebná komisia v Kovarciach v zložení: p.Edita Erdélyiová, p.Mária Božanská, p.Veronika Hanová, p.Ivan Hajro, Mgr.Mária Siváková a Mgr.Lenka Kostolanská na svojom prvom zasadnutí dňa 20.10.2009 žrebovom určila predsedu a podpredsedu OVK: predseda – Mgr.Mária Siváková a podpredseda – Mgr.Lenka Kostolanská. Zapisovateľkou okrskovej volebnej komisie v Kovarciach je p.Renáta Šišmičová.

Voľby do orgánov samosprávnych krajov sa uskutočnia dňa 14.novembra 2009 /sobota/ od 7.00 hod. do 22.00 hod. Volebná miestnosť sa nachádza v spoločenskej sále kultúrneho domu.

Občania, ktorí sa nemôžu dostaviť do volebnej miestnosti /zo zdravotných dôvodov/ môžu požiadať o hlasovanie do prenosnej volebnej schránky, nahlásiť sa treba telefonicky: 5316125 na Obecný úrad do 13.novembra 2009 do 12.00 hod.

Ako sa hlasuje?

Volič obdrží od okrskovej komisie dva hlasovacie lístky – hlasovací lístok na voľby do zastupiteľstva samosprávneho kraja a hlasovací lístok na voľby predsedu samosprávneho kraja a obálku. V priestore určenom na úpravu hlasovacích lístkov volič na hlasovacom lístku na voľby do zastupiteľstva zakrúžkuje poradové číslo jednotlivých kandidátov – najviac však šesť. Na hlasovacom lístku na voľby predsedu zakrúžkuje volič poradové číslo toho kandidáta, za ktorého hlasuje. Volič môže zakrúžkovať poradové číslo iba jedného kandidáta. Do obálky vloží volič jeden hlasovací lístok na voľby do zastupiteľstva a jeden hlasovací lístok na voľby predsedu. Obálku vhodí do volebnej schránky.

Zoznam zaregistrovaných kandidátov je zverejnený na úradnej tabuli Obce Kovarce a na vývesnej tabuli pri autobusovej zastávke.

O K T Ó B E R M E S I A C Ú C T Y K S T A R Š Í M

„Cti otca svojho i matku svoju!“

V duchu tohto prikázania sa niesla oslava na počesť úcty k starším v sobotňajšie odpolednie 17.októbra 2009 v spoločenskej sále Kultúrneho domu v Kovarciach.

Vyznievalo to aj z príhovoru starostky obce Mgr.Heleny Paučírovej, keď tretí vek symbolizuje pestrofarebná a plodonosná jeseň. V očiach starších - babičiek a deduškov sa zablyskli slzy šťastia i radosti, ktoré im vyvolali ich

vnúťatá, či pravnúťatá - detičky z materskej školy so svojimi tančekmi na ľudovú nôtu. Ich piesne akoby boli večne mladé. V duchu sa oslavenci preniesli do čias svojho detstva, keď podobne, ako dnes oni sa tešili z ľudového kroja, tancov a piesní.

Nezahanbili sa ani „zeéškári“ - žiaci ZŠ. V široko koncipovanom pásme sa vystriedalo: pekný sólo - spev Jakuba Králika, tanček za doprovodu úspešne začínajúceho harmonikára Gabriela Šveca, baladická scénka o nevďačných dcérach k svojmu otcovi, recitácie, piesne a zmes ľudových piesní v podaní úspešného harmonikára Petra Koňoša. Ďakujeme účinkujúcim i pani učiteľkám za pekný program.

Na javisku sa vystriedali všetky tri generácie. Spevácka skupina Kovarčanka výberom piesní a spevom nás vždy milo prekvapí, ale aj spevácka skupina Nezábudka svojím vystúpením obohacuje každú významnú udalosť obce. Tribečanka nás vítala hneď na začiatku a veselo naladila každého z nás.

K bohatému kultúrnemu programu prispeli naši vzácní hostia z Horehronia - ľudová hudba Borievka s vynikajúcim sólistom Jánom Ambrózom a ľudovým rozprávačom. Hoci bol spevák v našej obci prvýkrát, ale o Kovarciach už počúval 35 rokov, keď jeho dedo bol kedysi v kovarskom ústave. Od čias Dunka - muziky sa na kovarskom javisku neobjavili vzácné hudobné nástroje: cimbal, basa, husle. Teraz sme s ich užili do vôle a obdivovali krásny spev, muziku a kroj. Škoda len, že k účinkujúcim nie sme dostatočne pozorní. Snáď tým, že sa nás zišlo neúrekom a každý sa chcel aj medzi sebou pozhovárať, ale to nás neospravedlňuje.

Ďakujeme za skvelú zábavu, chutné občerstvenie a pohostinnosť neúnavných hosťov, ďakujeme za všetko, za milú pozornosť a úctu voči nám skôr narodeným.

PhDr.Irena Grácová, redaktor KM

**Čím viac dobrých skutkov
človek vykoná,
tým väčší mu na živote pribúda.**

J. Rusin

Všetci máme radi rozprávky. Napriek tomu, že vždy skrývajú poučenie. Pretože ľudia poučanie radi nemajú. V rozprávkach je celkom prirodzené, že mladí ľudia si chodia k starším po múdre rady. V živote nie. Naopak, hovorí sa, že najlepší spôsob, ako odpudiť mladých ľudí, je dávať im nekonečné rady. Človek akoby bol naprogramovaný tak, že najradšej sa poučí z vlastných chýb. Tie si dobre zapamätá.

Rozprávky sú výrazom ľudských túžob a každá rada je ukázaním správnej cesty k ich dosiahnutiu. Teda prečo v reálnom živote tak často podceňujeme našimi predchodcami získané vedomosti a zážitky nazbierané mnohoročným vzdelávaním, praxou?

Ľudský život má svoje prirodzené etapy, postupnosť paralelnú s prírodou. Podobne, ako je jeseň obdobím zberu dozretej úrody na zimu a zálohou pre budúcu jar, budúce leto, také je i dozrievanie ľudské. V prírode je zárukou kvality i kvantity budúcej úrody jadro takmer prezretého ovocia. Tak prečo ľudská populácia nad životnými skúsenosťami a názormi staršej generácie tak často ohnía nos, prečo pochybuje? Prečo nechceme zbierať plody ľudskej práce, prečo ich, obrazne povedané, necháme hniť na zemi? Prečo sa nám rady starších a skúsenejších, ktoré máme na dosah a ktoré sú nám ochotní poskytnúť, zdajú nezaujímavé a často až otravné?

V 19. a 20. storočí vznikol akýsi „kult mladosti“, mladá generácia sa stala stredobodom pozornosti spoločnosti. Samozrejme, starší človek nemôže konkurovať vo výkonnosti mladému. Ale jeho životné skúsenosti napriek technickému pokroku, internetizácii pre rozvoj ľudstva vždy svoju cenu majú. Veď ten, kto nepozná minulosť, nechápe prítomnosť a netuší budúcnosť.

Staroba je jednou z etáp ľudského života, ktorú možno prežiť aktívne. Záleží len na nás, ako sa na ňu dokážeme pripraviť. Správnu životosprávu, striedaním stravovaním, športovaním, vzťahom k prírode, pozitívnym postojom k životu. Pretože je známe, že ľudia – optimisti sa aj so starnutím a starobou vyrovnávajú lepšie. A sú aj lepšie vnímaní svojím okolím. Tento názor vyjadril už starogrécky filozof Platón, podľa ktorého kvalitu starnutia ovplyvňuje spôsob života v strednom veku.

Generácie sa striedajú s generáciami a ich vzájomný vzťah je základom života spoločnosti. Vytvárame ju na svoj obraz. Sedieť pri jednom stole mladí so starými, to je tá najprirodzenejšia vec na svete. Je to zákon života. Mladí a starí vždy budú a budú, len si to musíme uvedomiť.

V poslednom čase čoraz viac počujeme i sami používame slovné spojenia – život je hektický, ponáhľam sa, nemám čas, cesty sú preťažené, žiaci majú priveľa učiva, cítim pretlak informácií. Len človek, ten ostáva kdesi pomimo. Len na blízky máme stále menej času. Rodičov sa pýtame na zdravie len úchytom. Suseda či susedu odvedľa sme nevideli už dva týždne, no čo veď má syna či dcéru, čo na tom, že až kdesi na druhom konci republiky, či dokonca niekde za hranicami, veď my máme svojich problémov dost' a sami nestíhame zariadiť všetko, čo treba. Musíme pracovať, musíme platiť účty. Stále sa zrýchľujúci kolobeh. Život je dnes uponáhľaný, náročný. Ale aj tak by sme nemali zabúdať na tých, ktorí nám

vytvorili podmienky pre život, ktorí nás vychovali, na všetkých tých, ktorí už začali žiť štvrtú etapu ľudského života, na ľudí starších ako my. Pretože účta k starším je prirodzená vlastnosť každého vychovaného človeka. Nie je dobrou vyznítkou, že v prípade vyslovenia účty a uznania staršej generácii je to pre ňu prekvapením. Nedovoľme aby tí z nás, skôr narodení, mali dôvod cítiť, že sa im účty nedostáva. A nielen v októbri, ktorý OSN vyhlásila za Mesiac účty k starším. Počúvajme sa navzájom, zamyslime sa nad významom povedaného. Rešpektujme názory starších a pre nedočkavosť a snahu mladých o život bez kompromisov majme pochopenie. Aj o tom je generačná kontinuita, aj o tom je ľudské spolužitie.

Mgr. Helena Paučírová
starostka obce

Z PRAMEŇOV NAŠEJ HISTÓRIE

Matej Korvín
- vzdelaný a mocný vládca
/ 1458 - 1490 /

Vláda Huňadyovcov bola jasným obdobím v uhorských dejinách. Ján Huňady sa preslávil boji proti Turkom - Turkobijca.

Jeho syn Matej Korvín sa stal najvýznamnejším a najmocnejším uhorským panovníkom na konci stredoveku. Mal len pätnásť rokov, keď ho uhorský snem zvolil za kráľa roku 1458. Panoval 32 rokov. Pomenovanie Korvín si zvolil podľa havrana v huňadyovskom erbe. Od svojho nástupu na trón, usilovať sa zlomiť moc šľachty, vytvoril v krajine poriadok, lebo za posledné tri desaťročia vládla anarchia a svojvoľia veľmožov. Rázne zakročil aj proti bratrikom, ktorí vyčínali v krajine,

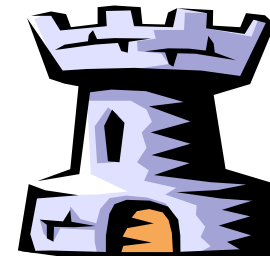
najmä na našom území, ohrozovali nielen šľachtu, ale aj poddaný ľud, pálili, plienili. Uskutočnil aj veľkú výpravu proti Turkom 1475 - 1476. Zreorganizoval armádu, zaviedol stále vojsko až do 30 tisíc vojakov. Zameral sa na zahraničné výboje. Ovládol Moravu, Sliezske až po Lužicu. Stal sa aj českým kráľom. Bojoval proti Poľsku, obsadil aj rakúske mestá a hrady. Podarilo sa mu dobyť Viedeň 1485, ktorá mu bola hlavným sídlom posledných päť rokov života, kde aj zomrel na infarkt roku 1490 6. apríla ako 47-ročný.

Kráľ Matej vykonal úspešné reformy v krajine. Zvýšil príjmy z daní hlavne na udržiavanie vojska. Usiloval sa o vybudovanie silnej štátnej moci. Bol vzdelaným panovníkom. Ovládol viacero jazykov, okrem latinčiny, taliančiny aj češtinu a „ani slovenčina mu nebola cudzia“, podľa názoru historika Júliusa Sopku.

Zaslúžným činom Mateja Korvína bolo založenie univerzity v Bratislave v roku 1465 pod názvom Académia Istropolitana. Pamiatkou na rozkvet kultúry a umenia v jeho období je aj Dóm sv. Martina v Bratislave, Dóm sv. Alžbety v Košiciach, dielo Majstra Pavla z Levoče.

V podaní ľudu sa zachoval ako dobrý a spravodlivý kráľ, ospievaný aj v umeleckej spisbe napr. A. Sládkovič - Detvan. Sám Ľudovít Štúr sa o ňom na uhorskom sneme roku 1847 vyjadril: „Zomrel kráľ Matej, zomrela i spravodlivosť“.

PhDr. Irena Grácová,
redaktor KM

ŠTRNASTORÁK

Informácia poľovníckeho hospodára, že výbor poľovníckeho združenia mu prideliť lov jeleňa IV. vekovej triedy, Henricha prekvapila a zároveň potešila. Hneď si dohodli čas, kedy si môže prísť zapísať do povolenky na poľovačku. Od tejto chvíle Henro ako ho familiárne volali, začal organizovať veci v zamestnaní aj v rodine tak, aby mohol celý týždeň dovolenky venovať nerušenému lovu spomínaného jeleňa. Dovoľenku si šetril každý rok práve na jeleniu ruju, takže s tým starosť nemal. Revír začal častejšie navštevovať pár dní pred vrcholom ruje. Vedel o niektorých jeleňoch ale nespíňali podmienky lovu. Bol posledným členom rodiny s poľovníckymi koreňmi. Ako jeho dedo, otec aj on už mal bohaté skúsenosti nazbierané počas niekoľkých desiatok rokov, ktoré zväčšili tejto šľachtnej činnosti. Otec začal v poslednej dobe triediť poľovníkov na „poľovníkov so srdcom“ a „poľovníkov s papiermi“. Asi vedel prečo. Henro patril do tej prvej. Zdedil lásku k prírode, chrániť a zveľaďovať ju so všetkým čo k nej patrí zver nevynechajúc. Prišiel ďalší deň vychádzky za jeleňom. Večer všetko prekontroloval, aby sa ráno nezdržoval a mohol z domu vyraziť ešte za tmy. Budík v nočnom tichu znel nepríjemne. Nespál, rýchlo ho zaklapol, aby nezobudil manželku. Rýchle raňajky, niečo do batoha a vykročil do tmy. Počasie nepraje, prebehlo mu myslou, keď ukladal veci do starej škodovky. Auto odstavil pod horou a ďalej pokračoval pešo. Pohľad na oblohu a hodinky ho uspokojil. Ukázali sa prvé hviezdy a mal

aj časovú rezervu. Mal v pláne navštíviť časť Bukovina, kde v minulosti bývala dobrá ruja. Bolo to miesto pomenej navštevované hubármi ale aj poľovníkmi pre veľkú vzdialenosť a zlý prístup. V tichom zamyslení kráčal zvažnicou popod Kamene potom chodníčkom na Kuklu. Zostávalo v Lindave prebrodiť potok. Zrod nového dňa a svojho jeleňa chcel počkať pri starom bukovej vývrate, ktorý už zarástol malinčím, žihľavou. Do guľovnice vložil tri náboje viac nenosil. V rodine sa riadili heslom: Aj zver musí mať šancu. Prvý na výstrel, druhý na prípadný dostrel a tretí ako rezerva. Skôr ako rozložil trojnožku na sedenie, aby si oddýchol a rozhladol sa, ozval sa jeleň. Podľa hlasu usúdil, že je mladý. S pribúdajúcim svetlom sa ozvali ďalšie jeleň. Čarovný koncert pre poľovnícku dušu. Zaujímalo ho hlboký a chrapľavý hlas. To by mohol byť on, prebleslo mu myslou. Onedlho bolo počuť praskot konárov a na rúbanisku sa objavil v celej svojej kráse aj s osemčlenným három laní. Henro posúdil, že je to výradový štrnástorák. Rozvážne, aj keď s malým vzrušením zamieril a keď križ puškového ďalekohľadu zastal za lopatkou stlačil spúšť. Mohutný skok sprevádzaný veľkým lomozom a zrázu ticho, akoby sa nič nestalo. Zdalo sa, že aj slnko na chvíľu zostalo stáť. Začal si vybavovať všetky okamihy a nadobudol istotu, že zásah bol úspešný. Vymenil náboj a pripravil sa na prípadný dostrel. Zbalil si veci a šiel pozrieť na nástrel. Po 120 krokoch uvidel, ako na koberci z malinčia leží nepravidelný štrnástorak. Ozajstný kráľ našich lesov. Odhadol vek na trinásť rokov. Ľavý paroh mal menej vetiev a boli slabšie ako na pravom. O rok o dva by bol býval nebezpečným sokom ostatným jelením krásavcom. Henro vzdal vďaka bohyne lovu Diane a úctu ulovenému kráľovi. Poďakoval aj Bukovine za pekný zážitok a poľovnícky úspech. Potom sa už ponáhal pre pomoc.

Štefan Hajnovič, redaktor KM

STAROSŤ ALEBO RADOSŤ

Väčšina z nás vlastní záhradu, záhradku alebo menší kúsok pôdy, ktorý využíva pre samozásobenie svojich rodín vlastnoručne dopestovaným ovocím, zeleninou alebo kvetmi pre skrášlenie svojho okolia či príbytku. V minulosti sme boli bytostne spätí so záhradami alebo po našom povedaní humnami. Zmenila sa doba, názor na obhospodarovanie záhrad. Využívanie záhrad pre svoju potrebu sa začalo ľahostajnejšie posudzovať. Prevládalo ekonomickejšie myslenie nad racionálnejším významom. V záhradách začalo ubúdať fóliovníkov a často zostávali v lepšom prípade ošetrovaným úhorom. Niektoré akoby stratili vlastníka, začali zarastať burinou a rôznym plevelom. Je dosť dôvodov, pre ktoré sa prestala značná časť obhospodarovať a kultúrne využívať. Starším ľuďom nestačia sily, stredná generácia nemá čas a mladšia nemá vzťah k prírode. Tak možno skôr pochopíme, prečo je pre niektorých záhradka radosť a pre iných starosť. Pri dôkladnom zhodnotení všetkých pre a proti, bude aj uhol pohľadu trochu iný. Jednostranný názor na záhradku ako nutného zla pramení z nezájmu a absencie vzťahu k tejto činnosti. Ak si predstavíme záhradu v tom dobrom slova zmysle, tak budeme mať z nej radosť osôh a relax zároveň.

Od slova záhrada sa odvíja záhradkárstvo. Je to činnosť- práca pri pestovaní ovocia, zeleniny či kvetov na malej výmere fyzickými osobami.

Záhradkárstvo má veľký spoločenský a morálny význam. Nadšencov pre túto činnosť nájdeme vo všetkých spoločenských vrstvách našej spoločnosti, ktorí sa venujú tejto spoločenskej záľube. V tomto období sa záhradkár teší z výsledkov svojej práce. Nastal čas zberu ovocia, zeleniny a iných produktov. Duša záhradkára neplesá len v čase zberu, lebo dôvod na radosť má počas celého roka. Poteší sa z prvých kvetov čerešní, ktoré vystriedajú broskyne, marhule. Pohľad na záhon rozkvitnutých jahôd poteší a naplní optimizmom. Chuťové poháriky uspokojí sústom mladých reďkvičiek. V kvetinovom záhone zakvitli poslovia jari – snežienky. Krása kvitnúcich narcisov či tulipánov ho uchváti rovnako ako nádherne voňajúce kvety orgovánu.

Hovorí sa: bez práce nie sú koláče. Platí to aj v záhradkárstve. Ak však vykonávanú prácu, berieme s nadhľadom ako pobyt na čerstvom vzduchu, s trochu nadsádzky ako relax s cieľom zabezpečiť dostatok vitamínov na zimu, tak to je námaha, ktorú v pohode podstúpime a zvládneme pri naplňaní nášho očakávania. Možno teraz mnohí sa rozhodujú či záhradku áno alebo nie. Ak je vzťah a chuť čas sa vždy nájde. Treba sa zamyslieť nad veľkosťou záhradky a druhovou skladbou pestovaných plodín a stromov alebo kríkov. Pobyt v záhrade sa uvoľníme od starostí dosiahneme radosť a úžitok zároveň. Ovocie v ktorom je ukrytá vlastná práca a lúče slnka dokáže rozžiariť, potešíť a prehriať atmosféru vianočných sviatkov. Je na každom z nás či záhradka bude veľká starosť a záťaž, alebo sa stane miestom oddychu, pohody a potešením.

**Štefan Hajnovič,
redaktor KM**

GAZDINKY NA SLOVÍČKO

VÝBORNÉ REZNE

1 tatárska omáčka
2 vajcia
3 strúčiky cesnaku

V miske zmiešame tatársku omáčku, 2 vajcia a roztláčený cesnak a naložíme kuracie rezne po dobu minimálne 24 hodín. Potom obalíme v strúhanke a vysmažíme na oleji. Podávame s opekanými zemiakmi.

Recept pre Vás vyskúšala:
Marika Šišmičová

JESENNÉ REZY

Potrebuje: 2 vajcia, plus 1 na potretie, 150 g bravčovej masti, 120 g práškového a 1 vrecúško vanilínového cukru, 500 g hladkej múky, štipku soli, 1 vrecúško prášku do pečiva, 1 až 2 lyžice mlieka

Na plnku: 500 g očistených jablák, 600 g vykôstkovaných sliviek, 100 g jemného kryštálového cukru, trochu mletej škoricice, vanilínový cukor na posypanie.

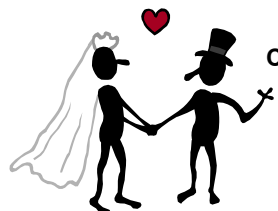
Postup: Preasiatú múku premiešame s práškom do pečiva, so štipkou soli, pridáme masť, vajcia, mlieko, vypracujeme hladké lesklé cesto a rozdelíme ho napoly. Jednu časť rovnomerne roztláčime na jemne vymastený plech a navrstvíme naň plnku, ktorú pripravíme takto: ošúpané jablká bez jadrovníkov pokrájame na tenké plátky, slivky rozpolíme, vykôstkujeme a spolu s jablkami zľahka premiešame s cukrom a so škoricou. Plnku navrstvíme na cesto, prikryjeme druhou rozvaľkanou polovicou cesta, výdatne potrieme rozhabarkovaným vajcom, popicháme vidličkou, vložíme do vyhriatej rúry a upečieme dozlata. Pred podávaním posypeme vanilínovým cukrom a pokrájame na podlhovasté rezy.

JUBILANTI OKTÓBER

- Stolárová Irena – 92 rokov
- Cifrová Emília – 89 rokov
- Hrobárová Zlatica – 86 rokov
- Mičíková Paulína – 85 rokov
- Čaradská Antónia – 84 rokov
- Kovačiková Emília – 83 rokov
- Dubajová Anna – 83 rokov
- Garguláková Mária – 80 rokov
- Polonská Antónia – 77 rokov
- Bujnová Františka – 70 rokov
- Ing. Melušová Dagmar 70 rokov
- Erdelyiová Edita – 65 rokov

SRDEČNE BLAHOŽELÁME

NA SPOLOČNÚ
CESTU ŽIVOTOM
VYKROČILI:

MUDr. Lucia Wágnerová
a **Ing. Peter Hnát**
- manželstvo uzatvorili dňa 26.9.2009
v Topoľčanoch.

Renáta Záhorská a **Ján Ríz**
- manželstvo uzatvorili dňa 3.10.2009
v Nitrianskej Strede

SRDEČNE BLAHOŽELÁME

S P O M I E N K A

2. novembra si pripomenieme sviatok zosnulých. Vtedy kroky všetkých nás smerujú na cintorín, a tam pri vyzdobených hrobch, pri plameňoch sviečok si spomíname na našich blízkych, ktorí už nie sú medzi nami.

Naše spomienky patria i tým spoluobčanom, ktorí opustili naše rady od posledného sviatku zosnulých:

- † **Števaneková Zuzana**
zomrela 2.11.2008
- † **Križanová Janka**
zomrela 3.12.2008
- † **Gerši Jozef**
zomrel 30.12.2008
- † **Ďurík Miroslav**
zomrel 16.1.2009
- † **Budinský Šimon**
zomrel 21.1.2009
- † **Kovačik Anton**
zomrel 9.3.2009
- † **Holáková Mária**
zomrela 21.4.2009
- † **Števaneková Anna**
zomrela 19.5.2009
- † **Kostolanská Gabriela**
zomrela 26.5.2009
- † **Hraško Vladimír**
zomrel 24.6.2009
- † **Kristová Alžbeta**
zomrela 10.8.2009
- † **Kostolanský Rastislav**
zomrel 14.8.2009
- † **Kováčik Emil**
zomrel 22.9.2009
- † **Opáthová Jozefína**
zomrela 20.9.2009

- † **Jarová Marcela**
zomrela 1.10.2009
- † **Obranec Zdenko**
zomrel 4.10.2009
- † **Burajová Veronika**
zomrela 17.10.2009

Od poslednej pamiatky zosnulých zomreli nasledovní občania obce, obyvatelia „CLEMENTIA“ Zariadenia sociálnych služieb v Kovarciach:

- † **Igaz Pavel**
zomrel 1.12.2008
- † **Černay Jozef**
zomrel 26.3.2009
- † **Luha Jozef**
zomrel 29.3.2009
- † **Kazík Peter**
zomrel 14.5.2009
- † **Bukaj Ladislav**
zomrel 13.6.2009
- † **Kluka Bohumil**
zomrel 25.6.2009
- † **Šimko Jozef**
zomrel 28.6.2009
- † **Chut'ka Milan**
zomrel 29.7.2009
- † **Bolebruch Ján**
zomrel 5.9.2009
- † **Káčer Ivan**
zomrel 9.10.2009

Obec Kovarce
v spolupráci
s Rímskokatolíckou cirkvou -
Farským úradom Kovarce poriada
**spomienkovú slávnosť dňa
1. novembra 2009 o 15.00 hod.** na
miestnom cintoríne. Pri Dome pokoja
bude odslúžená dušičková svätá
omša za všetkých zomrelých od
posledného sviatku zosnulých. Svätá
omša sa bude konať za každého
počasia.

